

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XVIII. ■ 3 / 2010

První CASTOR na Temelíně

Jadernou maturitu letos zvládne 120 studentů

Svatby u elektrárny načaly druhou desítku

ČEZ pomáhá s obnovou jihočeských kapliček

4 VÝBĚR DODAVATELE POKRAČOVAL NA TEMELÍNĚ

5 PRVNÍ CASTOR NA TEMELÍNĚ

5 SKLAD VÁS ZAJÍMÁ

6 TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

6 ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

7 JADERNOU MATURITU LETOS ZVLÁDNE 120 STUDENTŮ

8 O MLADÉ SE MUSÍME POPRAT

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ. Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, oddělení komunikace, 373 05 Temelín
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828. Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Pavel Šimák a Atelier U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek najdete na www.cez.cz

8 VÍCE „JÁDRA“ DO OSNOV

9 V BUDĚJOVICÍCH SE BUDE UČIT JADERNÁ ENERGETIKA

10 SVATBY U ELEKTRÁRNY NAČALY DRUHOU DESÍTKU

11 ZÁJEM O TEMELÍN STÁLE ROSTE

12 VČELY - NEJORGANIZOVANĚJŠÍ SPOLEČENSTVÍ PLANETY

13 ČEZ POMÁHÁ S OBNOVOU JIHOČESKÝCH KAPLÍČEK

14 CHLADICÍ VĚŽE PŘITÁHLY SKÚTRY

14 KOČÁRKOVÁ RALLYE

15 SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

16 EDA A IDA NA BLOKOVÉ DOZORNĚ

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,
květen bezesporu patří k nejkrásnějším měsícům roku, ve kterém příroda naplno budí nový život. Na Temelíně byl letos začátek máje velmi pracovní. Zahájili jsme odstávku druhého bloku pro výměnu paliva. Máme ji naplánovanou na 50 dnů. Vstup do ní se nám podařil a vše, co jsme si v jejím začátku naplánovali, jsme v čase a bezpečně splnili. Když se nám bude dařit, tak výrobu elektřiny na tomto bloku obnovíme 19. června. Temelín má však dva bloky a v úvodní třetině roku dosahujeme vynikajících bezpečnostních a výrobních ukazatelů na prvním bloku. Plán výroby zde plníme na 102,5 procenta. První blok bude vyrábět až do 17.7., kdy i zde začne odstávka pro výměnu paliva. Poprvé zavezeme do reaktoru ruské palivo, které nám deset let bude dodávat firma TVEL. V dubnu, květnu a červnu přivítáme na Temelíně 120 středoškolských studentů, především z jihočeských škol, ale přijedou zájemci o „jádro“ z celé republiky. Co studenty na Temelín přivádí? Pořádáme třetí ročník Jaderné maturity. Jde o třídní studijní pobyt, během kterého si studenti elektrárnu prohlédnou, zkušení lektori jim řeknou řadu zajímavých technických a provozních detailů. A na závěr udělají znalostní test - Jadernou maturitu. Ze zkušeností víme, že technika či energetika není zatím pro mladé tím „in“ atraktivním oborem, kterým pokračují ve studiu na vysoké škole. Projekt Jaderné maturity je jednou z cest, jak toto myšlení u mladé generace změnit. Je potřeba jim říci - energetika a jaderná energetika mají budoucnost. Vždyť českou energetiku čeká velká generační obměna, která bude potřebovat tisíce techniků. Jenom u nás na Temelíně jich letos potřebujeme sto a pro provoz plánovaných nových bloků dalších šest stovek. Další šikovné lidi potřebují naši dodavatelé. Možnost uplatnění se v oboru budoucnosti je bezesporu námět, o kterém se maturantům i jejich rodičům vyplatí přemýšlet. Letošní rok je na elektrárně Temelín rokem deseti let od spuštění prvního bloku v roce 2000. K připomenutí této desetiletky připravujeme celou řadu akcí a ta první, která je určena veřejnosti, proběhne 5. června u našeho informačního centra v parku zámku Vysoký Hrádek. Pořádáme již popáté cykloturistickou akci Bicyklem za jádrem. Berte to jako zajímavý tip na víkend a přijďte se pobavit. Těšíme se na vás.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

FOTOPŘEHLÍDKA 2010

VYHLAŠUJEME TÉMA 4 / 2010:

„JARNÍ AKCE ANEB UŽÍVÁME SI SLUNÍČKA“

Ve druhém letošním čísle Temelínek jsme vyhlásili téma: „**Květen**“. Tak tentokrát se „rozkvetlé“ téma líbilo a své snímky poslalo rekordních 19 čtenářů - amatérských fotografů. Všechny snímky si zasloužily uveřejnění, ale prostor máme pouze pro pětici autorů. Bylo to těžké, ale snad se vám vybrané snímky budou líbit. Naše Fotopřehlídka však pokračuje dalším kolem. Pro ně vyhlášíme téma: „**Jarní akce aneb užíváme si sluníčka**“. Sluníčko vás určitě vytáhne do přírody, na nějakou akci a fotoaparát jistě berete s sebou. Pošlete nám snímky, jak si užíváte. Již se na ně těšíme.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 dpi s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. **Uzávěrka je 9. června 2010** a foto posílejte na adresu: **vaclav.brom@cez.cz**.

Ladislav Sochor, Bzí (22 let)

Tak jaro přišlo už i na veverky. Jen kterou si vybrat?

Michal Hudec, České Budějovice (35 let)

Makrofotografie zachycuje „brouka Pytlíka“, jak jsem jej nazval. Pytlík se slunil na opěradle dřevěného mostu v oblasti přírodní rezervace Červené blato, kam jsem vyrazil na výlet první májový den.

Erik Kališek, Protivín (39 let)

U nás na zahradě máme několik ovocných stromů, které teď z jara nádherně rozkvetly a v jejich korunách se hemží pilné včelky. Tak doufejme v dobrou úrodu, aby jejich práce nepřišla vniveč.

Marie Krejčová, Ostrov (62 let)

Květen oznamuje svět: „Je u nás jaro, všude množství krásných květů.“

Josef Němec, Písek (40 let)

Pro někoho i obyčejný opeřenec jako vrabec, pokud si sedne na správnou větvíčku, může být průvodcem po krásách jara. Tak tomu bylo letos ve Vodňanech.

VÝBĚR DODAVATELE POKRAČOVAL NA TEMELÍNĚ

Dva dubnové dny strávili zástupci tří zájemců kvalifikovaných do veřejné zakázky na dodavatele nových bloků, prohlídkou budoucího „staveniště“ přímo na elektrárně Temelín. „Od každého kvalifikovaného zájemce, tedy sdružení Westinghouse Electric Company a Westinghouse Electric Czech Republic, AREVA NP a sdružení Škoda JS, Atomstroyexport a Gidropress, přijeli na elektrárnu tři specialisté,“ potvrzuje dubnovou prohlídku Temelína Josef Klouda z útvaru Výstavba jaderných elektráren, který měl zahraniční odborníky na elektrárně na starost.

Co bylo cílem této osobní prohlídky Temelína?

Především to, aby se kvalifikovaní zájemci seznámili s výstavbovou plochou, rozhraními a místními podmínkami, které bude třeba vzít v úvahu při výstavbě nových bloků. Přitom nešlo pouze o samotný areál elektrárny a plochy určené pro výstavbu, ale součástí takové návštěvy bylo i představení širších vztahů v dané lokalitě, jako například přístupové cesty, přípojná místa, využití okolních území atd. Všichni obdrželi v březnu v Praze dokumentaci, v níž je řada faktorů obsažena a popsána. Při návštěvě na Temelíně si ji mohli konfrontovat s tím, co viděli přímo na místě.

Co tedy zástupci kvalifikovaných zájemců na Temelíně viděli?

Prohlídka byla rozdělena do dvou dnů. První byl určen k prohlídce vnitřního areálu elektrárny. Druhý den jsme se věnovali důležitým lokalitám kolem elektrárny. Zástupci zájemců si prohlédli především plochy určené pro výstavbu nových bloků a zařízení staveniště. Ukázali jsme jim i přípojná místa pro média sloužící jak pro výstavbu, tak pro provoz nových bloků. Samozřejmě jsme zástupce seznámili s bezpečnostními předpisy platnými v areálu elektrárny a jejím nejbližším okolí. Nedílnou součástí každého dne byly i prezentace popisující nejen technické parametry zařízení elektrárny, na která budou nové bloky napojeny, ale i zařízení v lokalitách Hněvkovice, Zdobá, Kořensko, Křtěnov, Kočín, která jsou důležitá pro provoz elektrárny.

Jaké byly jejich nejčastější otázky?

Dostí časté dotazy se vztahovaly k výstavbě původních bloků a rozestavěným a nevyužitým konstrukcím pro dříve plánované bloky číslo tři a čtyři. Vždyť pro původní bloky bylo provedeno množství konstrukcí (kanály, potrubí apod.), které byly ponechány v zemi na místě současné plánované výstavby.

Josef Klouda (uprostřed v brýlích) odpovídal při prohlídce místa pro stavbu 3. a 4. bloku na celou řadu dotazů od zástupců tří kvalifikovaných zájemců.

Řada dotazů byla směřována na podrobné zmapování množství konstrukcí v zemi a jejich kvality. Z písemných dotazů byly některé směřovány na legislativní procesy EIA. Proces je nyní v běhu, proto jsme mohli zájemcům sdělit pouze očekávaný termín jeho ukončení.

Jak s výsledky a poznatky z této prohlídky naloží tým pro přípravu nových bloků?

Získané zkušenosti využijeme v nejbližší době v dalších jednáních s kvalifikovanými zájemci. Poznali jsme, do jaké míry jsou zájemci v současné době seznámeni s předanými podklady a především jaký význam přikládají jednotlivým oblastem jednání a přípravy.

Byla to první osobní návštěva zástupců zájemců kvalifikovaných do zadávacího řízení veřejné zakázky na stavbu nových bloků přímo na elektrárně. Jsou v plánu další osobní návštěvy a co bude jejich cílem?

V rámci veřejné zakázky Dostavba JE Temelín šlo o první návštěvu zástupců kvalifikovaných zájemců na elektrárně. První oficiální setkání se konalo již v březnu v Praze. Další setkání se zástupci kvalifikovaných zájemců očekáváme v červnu.

PRVNÍ CASTOR NA TEMELÍNĚ

V závěru dubna byl do areálu elektrárny Temelín přivezen první obalový soubor CASTOR, které bude elektrárna využívat k uskladnění paliva použitého v reaktorech. Obalový soubor byl vyroben na zakázku u firmy GNS a do jihočeské elektrárny putoval sedm dní vlakem z německého Essenu. Další CASTOR bude na Temelín přivezen letos v srpnu a bude využit především na zkoušky v nyní dokončovaném skladu použitého paliva.

Obalové soubory CASTOR pro Temelín vyrábí německá firma GNS, která v roce 2006 vyhrála výběr na dodavatele. Stejná firma dodává již řadu let obalové soubory i pro JE Dukovany. „CASTOR váží sto tun prázdný a plně naložený sto patnáct. Vnější průměr je dva a půl metru a vysoký je pět a půl metru. Do každého se vejde 19 palivových souborů z reaktorů JE Temelín,“ specifikuje základní „míry“ žlutého ocelového válce zástupce dodavatelé firmy Pavel Brich. Vlaková souprava se stotunovým nákladem tentokrát vjela až do koridoru pod strojovnou prvního bloku. Tam byl CASTOR pomocí polárního jeřábu přeložen z dopravního vagónu na speciální železniční vagón, který byl na Temelín dodán již loni. A právě na tomto vagónu budou v dalších letech CASTORY přepravovány uvnitř areálu JE Temelín na trase blok - sklad použitého paliva.

Tento první CASTOR bude na elektrárně využit již při probíhající odstávce druhého bloku. „Pracovníci elektrárny si nyní vyzkouší především dopravní cestu CASTORU až na reaktorový sál. Při těchto zkouškách však ještě nebude do obalového souboru vkládáno použité palivo. První „ostré“ pou-

Na speciální vagón se první „temelínský“ CASTOR nakládal v přepravním koridoru pod strojovnou 1. bloku. Manipulace s dalšími obalovými soubory na Temelíně již budou probíhat v novém skladu použitého paliva.

žití je na Temelíně plánováno až při letní odstávce prvního bloku. Teprve při ní bude do CASTORU vloženo prvních 19 použitých palivových souborů a takto naložený bude zavezen do skladu použitého paliva, který bude do zkušebního provozu uveden na konci července 2010,“ říká vedoucí týmu Sklady použitého paliva ČEZ Jan Coufal.

Doba uložení použitého paliva v obalovém souboru CASTOR může být až 60 let. Tento první kontejner s použitým palivem tak může stát ve skladu na Temelíně až do roku 2070. Do té doby by mělo být, podle státní koncepce konce palivového cyklu, vybudováno trvalé hlubinné úložiště.

Václav Brom

SKLAD VÁS ZAJÍMÁ

V posledních vydáních Temelínek vás pravidelně informujeme o postupu výstavby skladu použitého paliva v areálu JE Temelín. Stavaři nyní finišují a práce se přesouvají do montáží technologií. V květnu zahájil provoz i systém fyzické ochrany skladu. Do ročního zkušebního provozu sklad vstoupí k 1. srpnu a ve stejném měsíci přijme první kontejner CASTOR s 19 použitými palivovými soubory z prvního bloku.

Těší nás, že vy čtenáři se o stavbu skladu zajímáte. Všimáte si i zajímavých detailů a především neleníte a píšete nám své postřehy a dotazy, tak jak to udělal náš čtenář J. Holakovský z Plzně, který píše: „Udivuje mne zateplování skladu vyhořelého paliva! Neboť kontejnery po vložení paliva potřebují chladit! Pro lepší odvod tepla pocházejícího z paliva uvnitř jsou pláště dokonce opatřené žebry. Dále výška skladu je oproti výšce vrat pro závoz (vývoz) kontejnerů tak nápadně velká, jako by po zaplnění přízemí měly být další kontejnery ukládány v patře.“ Odpověď, kterou nyní přinášíme, nám na dotaz pana Holakovského zpracoval Karel Brzobohatý z týmu ČEZ na budování skla-

dů použitého paliva. „Zateplování skladu se provádí ze statických důvodů teplotní stabilizace stěn skladu, tj. kvůli snížení vnitřního pnutí železobetonové konstrukce od tepelných změn působících na její povrch (např. oslunění, déšť ...). Výška skladu oproti výšce vrat je dána zejména požadavky na vytvoření přirozeného proudění vzduchu (odvod tepla) podél uskladněných obalových souborů. Vysoký prostor nad uskladněnými obalovými soubory je potřebný také k provozu mostových jeřábů, jejichž dráhy se v příjmové a ve skladovací části kříží, a musí proto být umístěny nad sebou. O ukládání obalových souborů do patra se neuvažuje.“

Václav Brom

TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

V letošním roce si elektrárna Temelín připomene deset let od uvedení do provozu. Reaktor prvního bloku byl nastartován 11. října 2000 a první elektřinu Temelín vyrobil 21. prosince 2000. Proto se i Temelínky letos přidají s připomínkou výstavby a spouštění této největší české elektrárny. Sáhne do archivu fotografií a během roku přineseme některé zajímavé historické snímky a připomeneme si i některá data z výstavby.

V roce 1989, v souvislosti se změnou politického režimu, došlo k přehodnocování projektu čtyřblokového Temelína. Již v lednu 1990 vláda pozastavila výstavbu 3. a 4. bloku a v březnu 1990 rozhodla o pokračování výstavby 1. a 2. bloku JE Temelín.

První fotografie nám ukazuje ocelovou konstrukci budoucí strojovny 1. bloku.

Na druhé fotografii vidíme betonáž spodního prstence první chladicí věže JE Temelín. Ta byla stavebně dokončena v říjnu 1988.

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA? Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

František Polanecký, Brno

1. Dostavba elektrárny Temelín zatím nebyla schválena. V závěru května proběhnu volby do Parlamentu ČR. Co když nová vláda nakonec dostavbu nepotvrdí?

Riziko blokáce výstavby nových jaderných bloků samozřejmě existuje, nicméně nečiníme žádné nevratné kroky. Dostavba Temelína je již několik měsíců tématem politických diskuzí. Během nich hlavní politické stany, s výjimkou Strany zelených, vyjádřily novým blokům podporu. S třetím a čtvrtým blokem na Temelíně počítají také vládní koncepční dokumenty, jako například Státní energetická koncepce a Politika územního rozvoje.

Jaderná energetika je během na dlouhou trať. Pokud bychom nebyli na výstavbu nových bloků připraveni, mohli bychom si zhoršit výhodné podmínky pro zajištění dodávek.

Ve světě se plánuje výstavba řady nových bloků a lze tedy očekávat zvýšenou poptávku po kapacitách výrobců.

2. Jakou legislativou se tak obrovský tendr řídí? Bude se na výběru dodavatele podílet vláda?

Při výběru dodavatele postupujeme v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, což znamená, že jsme povinni dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace v průběhu zadávacích řízení.

Ke všem dodavatelům tedy přistupujeme stejně a objektivně. Do zadávacích řízení vedených podle zákona o veřejných zakázkách například nelze promítat požadavky na určitý podíl českých dodavatelů nebo vyloučení účastníků, kteří nejsou ze zemí Evropské unie a podobně.

Schvalování příslušných dokumentů pro výběr dodavatele v rámci své pravomoci má pod kontrolou dozorčí rada ČEZ, ve které má stát, jako majoritní vlastník společnosti ČEZ, významné zastoupení. Proti jeho vůli nemůže ČEZ učinit žádné ze svých důležitých a strategických rozhodnutí.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

JADERNOU MATURITU LETOS ZVLÁDNE 120 STUDENTŮ

Celkem 120 studentů středních škol přijede v dubnu, květnu a červnu na elektrárnu Temelín, aby absolvovalo Jadernou maturitu 2010. První čtyřicítka studentů, z osmi středních škol z celé republiky, úspěšně absolvovala Jadernou maturitu v závěru dubna.

Jde o projekt organizovaný Skupinou ČEZ od roku 2008, letos tedy potřetí, který je zaměřený na studenty technických středních škol a gymnázií se zájmem o jadernou energetiku. V průběhu tří dnů studenti absolvují přednášky, besedy a prohlídku elektrárny a svůj pobyt na Temelíně zakončí závěrečným testem - Jadernou maturitou. Z prvních letošních čtyřiceti studentů jich závěrečný test bez chyby zvládlo sedm. Další dvanáct udělalo jedinou chybu. „To je výborný výsledek, který ukazuje, že na Temelín přijeli studenti s opravdovým zájmem o jadernou energetiku,“ krátce rekapituluje závěrečné výsledky první skupiny studentů personalista ČEZ Pavel Šimák, který stál u zrodu projektu.

Za pravdu mu dává vítěz závěrečného testu Jakub Janota, student 4. ročníku SPŠ strojní a elektrotechnické v Českých Budějovicích, který odevzdal závěrečný test bez chyby a jako první, když říká: „Letos mě čeká ještě jedna maturita u nás na škole. Po ní bych chtěl začít studovat Fakultu jaderného inženýrství na ČVUT v Praze. Zajímám se o problematiku jaderné energetiky již delší dobu a chtěl bych se tomuto oboru věnovat profesně. Budoucí pracovní uplatnění na Temelíně je hodně lákavé. Bral bych to. Ve světle budoucího rozšíření Temelína a dlouhodobé pracovní perspektivy je tematika jádra zajímavá.“

Student chce profesně následovat otce

V této první čtyřicetičlenné skupině studentů byly pouze dvě dívky, ale ani ony nechyběly mezi vyhodnocenými studenty, když se studentka 3. ročníku Gymnázia Soběslav Petra Pakostová dostala mezi tři nejlepší v kreativní části Jaderné maturity. Během ní studenti malují nebo píší o tématu energetika. Petra se ve své práci nazvané - Lidé, nejhorší způsob jak zničit společnost - zaměřila na ty, kteří ve jménu zdraví naší planety brzdí energetický rozvoj. „Svět si musí zvykat, že energetická krize přijde, a už teď je pozdě na to, aby se stavěly nové jaderné elektrárny. Je to smutné, ale je to tak. Nejhorší je, že všichni dostanou rozum ve chvíli, kdy jim poteče voda do bot. Proto lidé, kteří se snaží zachránit Zemi, pomalu, ale jistě, likvidují lidskou vyspělou civilizaci,“ uzavřela svou práci Petra Pakostová, která chce po maturitě studovat technický obor a právě matematika a fyzika ji baví. „Víte, když se někdo naučí něco nazpaměť, tak se to prostě naučí, ale nepotřebuje to chápat. Já mám radost, když musím problém rozlousknout vlastním rozumem a o tom je hodně matika a fyzika,“ říká svůj názor studentka ze Soběslavi.

Pro většinu studentů Jaderné maturity byla stimulem k jejímu absolvování dobrá perspektiva budoucího uplatnění v energetice a příležitost osahat si "jádro" přímo na elektrárně Temelín. Někteří z nich však chtějí pokračovat v rodinné tradici. Mezi takové patří student Gymnázia Vodňany Jan Sedlák, jehož otec na elektrárně Temelín pra-

Vítěz závěrečného testu Jakub Janota při jednom z praktických cvičení Jaderné maturity 2010.

cuje jako vedoucí reaktorového bloku. A Sedlák mladší se představě jít ve stopách otce nebrání. „Na blokové dozorně již pracuje můj otec, takže si náročnost práce docela dobře umím představit a lákalo by mě pokračovat v jeho stopách. Vidím energetiku jako perspektivní zaměstnání, a to především z dlouhodobého pohledu. Energie bude potřeba, dokud na Zemi bude civilizace,“ má o své budoucí profesi jasno student 3. ročníku Gymnázia ve Vodňanech. Podobně jasno má i student 3. ročníku Gymnázia Děčín Michal Culek, který se o Jadernou maturitu dozvěděl během soutěže Co víš o jaderné energetice. „Vlastní soutěž mě navedla k práci v ČEZ a dubnová Jaderná maturita jen potvrdila, že je to dobrá příležitost. K tomu, abych se utvrdil v rozhodnutí pracovat v budoucnu pro ČEZ, tak tři dny na Temelíně stačily. Ale samozřejmě k tomu poznat Temelín detailně, jsou tři dny málo,“ říká student, který chce studovat Fakultu jaderného inženýrství na ČVUT v Praze.

Václav Brom

O MLADÉ SE MUSÍME POPRAT

Již tradiční tečku za prvním cyklem Jaderné maturity na Temelíně udělala svou přednáškou předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová. „Energetika a především jaderná energetika jsou obory, kde máte závazek bezpečně se postarat o bloky téměř sto let. A to se bez talentovaných lidí dělat nedá. A jak se o ně poprat? Jaderné maturity a Letní univerzity, tak jak je nastartoval ČEZ, jsou určitě jednou z dobrých forem jak na to,“ tvrdí Dana Drábová.

Paní předsedkyně, dnes při vaší přednášce padla řada velmi zvědavých dotazů. Překvapilo vás to?

Nepřekvapilo, potěšilo. Já jsem se studenty v kontaktu velmi často, protože podobné diskuze a besedy trébí myšlení. Oni se vás doopravdy zeptají na věci, které byste ani nepředpokládali. Mě proto vždy potěší, když se ptají.

Potřebuje česká jaderná energetika takové projekty, jako je například Jaderná maturita zde na Temelíně?

Bezesporu ano. Víte, česká jaderná energetika má za sebou dlouhá desetiletí a je potřeba tyto zkušenosti, někdy tvrdě a bolestně vykoupené, předat dalším generacím techniků a mít tak možnost je uplatnit pro budoucí dobro, když to řeknu takto nadneseně. A že zájem mladých lidí o technické obory není tak velký, abychom byli klidní, to je také nesporný fakt. Nicméně, Jaderné maturity a Letní univerzity ukazují, že přeci jenom, když se studentům věnuje úsilí, tak se dají najít opravdu brilantní talenti. Akorát jsme do jisté doby neměli možná ani potřebu či naléhavost se o ně poprat. Víte, platí fakt, že talentovaných lidí ve společnosti je jenom určitý počet, a to malý, a žádným dekretem se zvýšit nedá.

Jaké by měl mít mladý člověk předpoklady pro uplatnění se v energetice?

Měl by hlavně mít chuť a zájem se tím oborem zabývat, protože tyto obory vyžadují poměrně velké úsilí. Na druhou stranu za

Dana Drábová při své přednášce studentům prvního cyklu Jaderné maturity 2010

vynaložené úsilí umějí dát hodně zpátky. Víte, že děláte něco, co má smysl, děláte něco, co přímo zlepšuje kvalitu života jiných lidí. Tím pádem je to obor s posláním, což pro řadu mladých lidí může být motivující. A já doufám, že i bude. Samozřejmě je to obor pro studenty, kteří si neprotiví matematiku a fyziku a další přírodní vědy. Myslím, že ve studentech škol ten odpor k těmto oborům není hluboko zakódovaný. Ono hodně záleží i na tom, jak se učí a na přístupu kantora, jestli umí v žácích probudit zájem. Talent a nadání na přírodní vědy je jedna věc, ale když vás něco chytí a baví, tak dokážete spoustu věcí.

Může být další motivací studentů k energetice i příležitost? Myslím tím současné kroky ČEZ, vedoucí k výstavbě dalších bloků na Temelíně.

To je bezesporu silný motivační prvek. Každý student se při rozhodování jak dál v životě zcela jistě začne ptát. Vyberu si tento obor? Baví mě to? A zcela logicky musí padnout i další otázky. Má obor budoucnost? Nebudu si muset za deset let vybírat jiný? A faktem je, jestli má nějaký obor budoucnost, tak energetika mezi takové bezesporu patří a znovu musím zopakovat, že jaderná elektrárna je závazkem provozovatele na století, tedy pro tři až čtyři generace techniků.

Václav Brom

VÍCE „JÁDRA“ DO OSNOV

V květnu otevřel novou posluchárnu, v září 2010 otevře nový energetický obor. „S Temelínem a Skupinou ČEZ úzce spolupracujeme tři roky. Myslím, že propojení zaměstnavatelů se školstvím je cestou, jak včas a správně reagovat na požadavky průmyslu a upravit zaměření výuky,“ říká ředitel Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické v Českých Budějovicích Čestmír Tschauer.

Vaše škola již řadu let se Skupinou ČEZ a elektrárnou Temelín spolupracuje. Jakých konkrétních výsledků bylo dosaženo?

Se Skupinou ČEZ a Temelínem úzce spolupracujeme již třetím rokem. Naši studenti se zúčastňují Jaderné maturity, kde dosahují výborných výsledků v závěrečných testech. Účastníme se Letních univerzit pro vysokoškoláky a také letos vyšleme někte-

rého z našich učitelů. Na prezentační výstavě Škola a řemeslo máme společný stánek. Loni jsme tam byli oceněni prvním místem za propojení podnikatelské a školské sféry. **Je podle vás důležité propojení průmyslu se školstvím? A proč?** Propojení průmyslu s odborným školstvím je velmi důležité. Přináší nám nové poznatky ve vývoji moderní techniky a ukazují i možnosti uplatnění absolventů naší školy na trhu práce.

Je mezi vašimi studenty zájem o uplatnění se v energetice?

Tříletá intenzivní spolupráce s energetikou přináší výsledky. Naši studenti projevují stále větší zájem o uplatnění se v energetice. Současně se zvyšuje i zájem o studium na vysokých školách se zaměřením na elektroenergetiku. Vyšší zájem zaznamenáváme i o odborná témata praktických maturitních prací z oblasti jaderné energetiky a energetiky.

V BUDĚJOVICÍCH SE BUDE UČIT JADERNÁ ENERGETIKA

Na začátku května otevřela Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická České Budějovice „Oranžovou posluchárnu“. Půlroční rekonstrukce stála téměř 1,5 milionu korun a byla financována společně Jihočeským krajem (200 tisíc korun), vlastními prostředky školy (500 tisíc korun) a darem od společnosti ČEZ (800 tisíc korun).

Oranžovou posluchárnu, vybavenou moderní audiovizuální technikou, s kapacitou 108 míst, využije škola především při výuce matematiky, fyziky, chemie a ekologie.

„Učebnu budeme využívat i k prezentaci školy při dnech otevřených dveří, různých přednáškách a dalších pro školu důležitých akcích,“ vysvětluje plánované využití nových prostor Čestmír Tschauer, ředitel střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické. Podle ředitele školy bude posluchárna sloužit také pro výuku nového vzdělávacího programu se zaměřením na elektroenergetiku. Nový obor škola připravuje ve spolupráci se společností ČEZ a krajským úřadem již pro školní rok 2010-2011. V jeho rámci dojde k rozšíření výuky jaderné energetiky. „Chceme vyučovat atraktivní obory, které jsou žádané v našem regionu. Elektrárna Temelín je významným zaměstnavatelem, hodně se hovoří o jejím rozšíření a s tím souvisí také poptávka společnosti ČEZ po technicky vzdělaných lidech,“ vidí dlouhodobou perspektivu spolupráce, ale i budoucího uplatnění svých studentů Čestmír Tschauer.

Jeho slova potvrzuje ředitel elektrárny Temelín Miloš Štěpanovský. „Již nyní na Temelíně začínáme žít generační obměnou.

V letošním roce plánujeme přijmout asi sto nových zaměstnanců. Další techniky budeme potřebovat v souvislosti s uvažovanou

Do lavic nové Oranžové posluchárny českobudějovické průmyslové školy strojní a elektrotechnické poprvé usedli studenti 1. ročníku Radek Novotný a Pavel Janoušek.

stavbou dalších bloků. Pro jejich provoz budeme potřebovat šest stovek kvalifikovaných odborníků. Právě tato příležitost představuje pro dnešní středoškoláky zajímavou možnost budoucího uplatnění i přímo v jižních Čechách,“ vysvětluje ředitel elektrárny Temelín.

Vytvoření nového studijního oboru vítá i vedení Jihočeského kraje. „Škola dokazuje, že myslí do budoucna a reaguje na poten-

ciální poptávku na trhu práce. Je jedině dobře, že tady vzniká studijní obor, jehož absolventi naleznou po maturitě uplatnění v našem regionu, nebo budou pokračovat na studiu na vysoké škole a do regionu se po jejím dokončení vrátí,“ pochvaluje si nově připravovaný studijní obor na SPŠ strojní a elektrotechnické hejtmán Jihočeského kraje Jiří Zimola.

Václav Brom

Čestmír Tschauer, ředitel Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické České Budějovice

Technické obory jsou v zájmu studentů o jejich studium stále tak trochu „Popelkou“. Jak by se podařilo oživit zájem studentů?

Z pohledu naší školy je zájem o nabízené obory poměrně velký. Přesto se domníváme, že zvýšení zájmu o odborné školství by prospěla větší publicita ze stran médií, a to především o možnostech uplatnění absolventů odborných škol v praxi.

Když „lákáte“ žáky základních škol ke studiu na vaší škole, co jim nabízíte?

Především možnost studia atraktivních oborů žádaných v našem regionu. Také nabízíme dobrou přípravu pro úspěšná vysokoškolská studia. Výuku zajišťujeme vyučujícími s vysokými odbornými znalostmi a dobrým a stále se zlepšujícím materiálním vybavením potřebným k výuce. A právě k tomu nám hodně pomáhá po-

pojení s podnikatelskou sférou a spolupráce s nejvýznamnějšími partnery školy, kterými jsou Skupina ČEZ a Siemens.

Můžete nám na závěr prozradit některé plány školy v dalších letech?

Ve studijním oboru strojírenství je naším záměrem modernizovat výuku v oblasti využívání moderních technických programů pro konstrukční a technologickou přípravu výroby, modernizovat laboratoře pro průmyslovou automatizaci. Ve studijním oboru elektrotechnika se připravuje modernizace výuky v oblasti moderních pohonů a jejich řízení. S tím souvisí výstavba nové laboratoře pohonů. Dále připravujeme ve spolupráci s ČEZ a krajským úřadem nový vzdělávací program se zaměřením na elektroenergetiku. Ten chceme otevřít od školního roku 2010-2011. V jeho rámci dojde k rozšíření výuky jaderné energetiky.

Václav Brom

SVATBY U ELEKTRÁRNY NAČALY DRUHOU DESÍTKU

Třetí sobotu v dubnu se v zámeckém parku Informačního centra elektrárny Temelín konala jubilejní desátá svatba. První svatba zde proběhla v roce 2006. Svě „ano“ si řekli Ondřej Martínek (28 let) a Naděžda Hasilová (24 let), oba žijí v Bechyni. O týden později na začali druhou desítku svatebních obřadů v zámeckém parku Jan Mach (25 let) z Chlumce s Lucií Čadkovou (27 let) z Protivína.

„V žádném případě jsme nechtěli do obřadních síní poskytovaných městy. Park u zámku Vysoký Hrádek je krásné místo, ke kterému máme i další pouto. Oba jsme se totiž podíleli na jeho zakládání a úpravě a právě při této práci jsme se seznámili. Máme spolu prochozené všechny cestičky křížem krážem a v parku se nyní i vezmeme. A to, že je na dohled jaderná elektrárna? My jadernou energetiku podporujeme a pevně věříme, že se Temelín rozroste o další dva bloky, jak se v posledních měsících stále častěji říká,“ tvrdí Ondřej Martínek a Naděžda Hasilová. Nevěsta má k místu i další pouto. „Jsem rodačkou obce Lhota pod Horami, tedy vesnice na dohled elektrárny Temelín.“

„Tato svatba je jubilejní desátou u elektrárny Temelín. V letošním roce si elektrárna připomíná deset let od spuštění prvního bloku, a tak jsme pro novomanžele zvolili i symbolický dárek. Dostali od nás poukázku na deset tisíc korun na nákup domácí elektroniky,“ doplňuje k desítku, kterou elektrárna letos žije, tiskový mluvčí elektrárny Temelín Marek Sviták.

K další svatbě, která o týden později na začala druhou desítku svatebních obřadů na tomto místě, přispěly i Temelínky. „Toto místo nás napadlo po přečtení časopisu Temelínky,

Desáté „ano“ si u Temelína řekli Ondřej Martínek s Naděždou Hasilovou.

kde jsme viděli fotografie z předchozích svateb. Hledali jsme místo, které je originální a hezké. Po zhlédnutí uveřejněných fotografií jsme se nakonec rozhodli pro zámecký park pod Informačním centrem elektrárny Temelín,“ uvádějí k výběru místa Jan Mach s Lucií Čadkovou.

Touto svatbou však letošní svatební sezona pod Temelínem zdaleka nekončí. „V kalendáři pro rok 2010 máme zaznamenány ještě další tři svatby,“ potvrzuje Marek Sviták.

Václav Brom

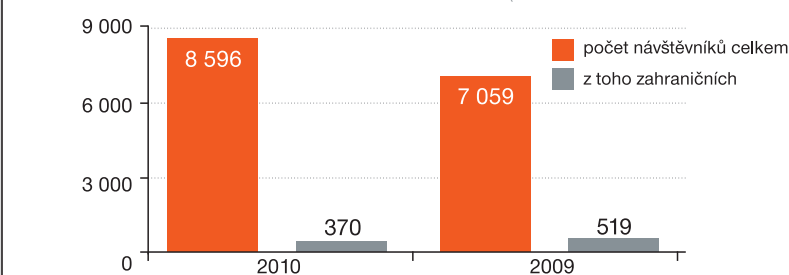
ZÁJEM O TEMELÍN STÁLE ROSTE

Od začátku letošního roku je mezi veřejností enormní zájem o návštěvu Informačního centra JE Temelín. Za první čtyři měsíce přijelo na Temelín rekordních 8 596 návštěvníků, a to je o 20 % lidí více než loni.

„V médiích se hodně mluví o rozšíření Temelína a návštěvníky tato problematika zajímá. Přijíždějí se proto osobně ptát jak na projekt nových bloků, tak je zajímá i to, jak si vedeme na provozovaných blocích. Duben je také většinou první jarní měsíc, kdy se začínají o víkendů na zámek Vysoký Hrádek stavět lidé na kolech. To vše se pozitivně projevuje v trendu návštěvnosti,“ vysvětluje příčiny zájmu o Temelín tiskový mluvčí elektrárny Marek Sviták.

Daniela Radevová

Graf návštěvnosti IC JE Temelín 2009 - 2010 (srovnávané období leden - duben)

Zdroj grafu: databáze návštěvníků Informačního centra JE Temelín

Kontakty pro objednání exkurze v Informačním centru elektrárny Temelín:

E-mail: infocentrum.ete@cez.cz

Telefon: 381 102 639, Fax: 381 104 900

VČELY - NEJORGANIZOVANĚJŠÍ SPOLEČENSTVÍ PLANETY

Sběr medu zobrazují jeskynní malby ve Španělsku z konce starší doby kamenné. Nejznámější je 12 tisíc let stará skalní kresba objevená v Pavoučí jeskyni v Bicorp u Valencie. Z 9. století se dochovala zpráva arabských cestovatelů, že poddaní knížete Svatopluka (870-894) chovají včely v dřevěných nádobách a z medu vyrábějí opojný nápoj. „První včelařský spolek zde na jihu Čech vznikl v roce 1867 v Budějovicích. Spolek v Týně nad Vltavou byl založen před 90 lety,“ říká předseda týnských včelařů Miroslav Jaroš na dubnové slavnostní schůzi k 90. výročí vzniku této týnské organizace.

Miroslav Jaroš, předseda týnských včelařů

Pane předsedo, jak dlouho se věnujete včelám a jak jste se k nim dostal?

Včelařit jsem začal přibližně před dvaceti lety. V kronice naší organizace jsem zjistil, že již v roce 1942 byl můj otec členem včelařského spolku v Týně nad Vltavou. Včelařit sice přestal z pracovních a zdravotních důvodů, ale já si ještě dnes pamatuji jím zhotovené úly „almárky“, které jsme měli na zahradě. Mnoho jsem četl o včelách, později jsem začal přímo studovat jejich život. Velice mi po praktické stránce pomohli Josef Strubinský a Josef Novotný.

Co je na včelaření to nejkrásnější?

Včely patří mezi nejorganizovanější a nejsložitější společenství na naší planetě. Každý jedinec má v úle (ale i v celém svém životě) přesně určené místo. Včelařím hlavně proto, že se snažím proniknout do této složité společnosti a alespoň trochu pocho-

pit její systém. Odměnou pak je to, že se mi daří odchovat zdravá a pracovitá včelstva, která mají nesmírný význam pro ekologii krajiny. Zároveň od včel získávám naprosto zdravou potravinu - med bez jakýchkoliv chemikálií.

Proč se říká „pilný jak včelka“?

Včela pracuje tak intenzivně, že v době hlavní snůšky odhadujeme její život přibližně na tři týdny. Pak upracovaná zemře. Včely tedy neznají „ulejváru“.

Kde vidíte největší problém týnského a českého včelařství?

Největší problém týnského včelaření vidím v úbytku počtu včelařů. Je všeobecně známo, že včelař nemůže včelařením zbohatnout a přitom musí včelám věnovat mnoho volného času. Dále to je neustálé zdražování všech základních pomůcek. Vždyť obyčejná vidlička pro odvíčkování stojí téměř tři stovky, zvratný medomet šestirámkový až šedesát tisíc. Takto bych mohl jmenovat veškeré pomůcky a není jich málo.

Týnská organizace hospodaří v blízkosti elektrárny Temelín, která je již 10 let v provozu. Projevila se nějak tato skutečnost na včelstvech?

Všichni hospodaříme v okolí temelínské jaderné elektrárny. Žádné problémy ve zdravotním stavu včelstev, zhoršené kvalitě medu, vosku, mateří kašičky a propolisu jsme dosud nezaznamenali. Mnozí si dávají vyšetřit med do výzkumného ústavu a výsledky rozboru všech produktů jsou jen a jen kladné. Navíc nám elektrárna prostřednictvím projektu Vltavotýnský Oranžový rok velice pomáhá i finančně. Bez této pomoci by

se činnost naší organizace musela značně omezit.

Co byste si přál jako včelař do dalších deseti let, které týnské organizaci schází ke stému výročí?

Mým největším přáním je, aby se včelařením začaly zabývat mladší ročníky, aby ve včelaření našly svého koníčka. Přál bych si rovněž, aby do kroužku mladých včelařů při Gymnáziu v Týně nad Vltavou našlo cestu více žáků i ze základních škol v Týně nad Vltavou. Jsou srdečně vítáni. Schůzky kroužku se konají každou středu od dvou odpoledne hodin v budově gymnázia.

Dnes je v obchodní síti hodně dovezených medů. Z toho asi radost nemáte?

Ano, je to problém. Bohužel se k nám dovážejí nekvalitní a umělé medy ze sousedních států a pak zejména z Argentiny, Číny apod. Někdy jsou vydávány za český výrobek a běžně k dostání ve velkoobchodech. Lidé si však neuvědomují, že nakupují levný, ale naprosto nekvalitní produkt. Mnohým spotřebitelům se líbí, že tyto „medy“ nekrystalizují. Pravý český med však nemá v Evropě (snad ani ve světě) konkurenci. Je z větší části vyvážen do zahraničí, kde je draze prodáván. Doufám, že osvěta a čas pomůže otevřít oči spotřebitelům a v budoucnu budou kupovat jen pravou českou kvalitu.

Václav Brom

Do fotografické soutěže Temelínek nám zajímavý snímek s pilnou včelkou s popiskem „Konečně jaro“, poslal Roman Martiník (46 let) z Velešína. Fotografie se nám velmi líbila a našli jsme pro ni využití k článku o týnských včelařích. Autor od nás také dostane odměnu, jako jeho kolegové z fotografické soutěže.

ČEZ POMÁHÁ S OBNOVOU JIHOČESKÝCH KAPLIČEK

Drobné památky, jako jsou kapličky na návších, boží muka nebo křížky u cest, vidáme při procházkách krajinou a výletech do malebných (nejen) jihočeských vesnic. Jsou výzvou k zamyšlení, k modlitbě, k zastavení zvláště v překotné a nejisté době. Málokoho vůbec neosloví. V nelehké úloze péče o ně po vzoru předchozích generací je záslužné jejich vlastníkům pomoci.

Jihočeský kraj od roku 2005 vypisuje grantový program Obnova drobné sakrální architektury v krajině. O dva roky později se k němu připojila společnost ČEZ, která jej v období 2007 až 2009 podpořila částkou 2,75 milionu korun. „V roce 2007 jsme na tento projekt podali žádost Nadaci ČEZ. Částku jeden milion korun vyčerpalo 35 žadatelů. O rok později společnost ČEZ poskytla 750 tisíc korun. Rozeslání prostředků se ujal Svaz měst a obcí Jihočeského kraje. V roce 2009 bylo navrženo finančními dary od společnosti ČEZ uspokojit 20 žadatelů, mezi které se dělil jeden milion korun,“ bilancovala Blanka Vojtěchová z oddělení památkové péče Krajského úřadu Jihočeského kraje.

Opravená kaplička na návsi v Divčicích

V roce 2010 je v grantovém programu Obnova drobné sakrální architektury v krajině k dispozici 600 tisíc korun. I do příjmů Jihočeského kraje se promítla globální ekonomická krize, a tak daňové příjmy v roce 2009 poklesly proti plánovaným příjmům o zhruba 800 milionů korun. Lze předpokládat, že ani v roce 2010 tyto příjmy příliš neporostou. To se následně promítlo do přidělování finančních prostředků do jednotlivých grantových programů. „Alokace 600 tisíc korun je samozřejmě velmi malá. Je to pouze přibližně 35 tisíc korun po

územní obvod jednotlivých obcí s rozšířenou působností a bez navýšení jednoho milionu korun od společnosti ČEZ by asi nebylo vůbec efektivní tento grantový program vypisovat. Spolupráce se společností ČEZ je velmi přínosná pro všechny zúčastněné. My zajistíme administraci, to jest příjem žádostí, jejich vyhodnocení a následné vyúčtování dotací s příjemci a společnost ČEZ přidělí dotace přímo jednotlivým příjemcům. Konstruktivní přístup společnosti ČEZ pomohl k obnově mnoha objektů drobné sakrální architektury na celém území Jihočeského kraje. Na její obnovu se samozřejmě snažíme získávat i prostředky z jiných zdrojů, případně motivovat k jejich získávání obce a mikroregiony,“ podtrhl radní Jihočeského kraje Ing. František Štangl. Opravdu za pět minut dvanáct pomohl finanční dar od ČEZu kaplička v Benedě na rozhraní prachatického a strakonického okresu. „O dotaci z grantu Jihočeského kraje jsem žádala v únoru 2009. Na doporučení pracovníků, kteří mají na starost kulturní dědictví venkova, nám ČEZ poskytl finanční dar 50 tisíc korun. Díky němu se podařilo zabránit pokračujícímu znehodnocování kapličky v osadě Beneda,“ popsala starostka Bušanovic Marie Zídková. Opravy obec svěřila stavební firmě Zdeňka Eichlera, rodáka z Benedy. Řemeslníci na podzim 2009 napravili, co napáchal odtok z rybníčku nad kapličkou, odstranili silně provlhlé zdivo, cihelnou podlahu poničenou vlhkem, opadávající omítku i nevzhledný plůtek kolem. Dalšímu vlhnutí zdiva zamezili nejprve okopáním kapličky na základovou spáru a odvozem zeminy, montáží fólií a větracích mřížek a odklonem stoky z rybníčku od zadní strany kapličky. Oprava kapličky v Benedě tím ale zdaleka nekončí. „Plíseň v kapličce poškodila obrazy, značně i oltář. Už jsou objednány mříže do oken a dveří, v plánu je důkladnější vybělení, oprava oltářního stolu a výzdoba oltářního výklenku, oprava křížku a moc by se mně líbila i lavička k odpočinku. Ne každý z obyvatel má pochopení pro obnovování kapliček. Připadá jim to nedůležité, ale ne nadarmo tyto stavby patří ke kulturnímu dědictví,“ dodala Marie Zídková.

Římskokatolická farnost Římov po vyslyšení dvou žádostí o dotaci z programu Obnova

drobné sakrální architektury v krajině přistoupila k restaurování Misijního kříže v areálu poutního místa Římov a k obnově kaple Božího hrobu Římovských pašijí. Restaurátor Václav Stádník z Prahy kříž demontoval s konstatováním, že svislé břevno, corpus Krista a tabulka jsou zachovalé k restaurování, ovšem příčné břevno je zcela vyhnílé, zbývá z něj jen skořepina a je nutné ho obnovit stejně jako plechovou stříšku. Restaurovaný Misijní kříž se vrátil za necelý půlrok na původní místo v prosinci 2009. „Dříve byl hrozně ošuntělý, ale nebyly peníze na jeho opravu. Nyní je nádherný. Náš pan farář je zodpovědný a chce peníze využít tak, aby opravy vydržely hodně dlouho. Nemá cenu jen povrch přetáhnout barvou,“ konstatovala Helena Miřejovská. To podle ní platí také o kapli Božího hrobu v Římově, která se dočkala obnovy štítové římsy, očištění a odmaštění korodující plechové střechy a nového kvalitního nátěru. „Díky poskytnutému daru 100 tisíc korun od společnosti ČEZ mohla Římskokatolická farnost Římov obě památky zachránit před zkázou. Obdržely to naléhavě, co potřebují k přemostění k další generaci. Oba projekty naše farnost dofinancovala ze svých zdrojů,“

Kaple Božího hrobu Římovských pašijí

Boží muka u Záblati

zmíní P. Tomáš Koňář, administrátor farnosti Římov.

Kompletní obnovu si užila i dlouhodobě zanedbaná kaplička mezi Ostrovem a Městskou Lhotkou nedaleko Prachatic. „O existenci této kapličky vědí snad jen místní, neboť se nachází mimo komunikaci a po dlouhá léta byla skryta pod clonou bujné vegetace, která byla vymýcena, a urovňováno okolí s částečným snížením terénu u zadní části kaple. Vlastní kaple byla zbavena zasořených degradovaných vnitřních i vnějších omítek, které nahradil komplexní sanační systém s infuzními clonami proti vzliňání zemní vlhkosti a se sulfátostálou stěrkou ztěžující průstup solí ze zdiva. Neprodyšnou betonovou podlahu nahradila kamenná dlažba kladená do písku a narušenou taškovou střešní krytinu nová z pálených bobrovek, a to po nezbytné výměně prvků krovu a laťování,“ odborně popsal vedoucí odboru stavebně správního a regionálního rozvoje Městského úřadu v Prachaticích Antonín Jurčo. Obnova kaple u Městské Lhotky v celkové výši téměř 150 tisíc korun byla ze dvou třetin hrazena z Nadačního fondu města Prachatic pro rozvoj kultury a péči o památky a z jedné třetiny prostředky od společnosti ČEZ, poskytnutými prostřednictvím Jihočeského kraje z výše zmíněného grantového programu.

Město Netolice opravilo kapličku u myslivny, obec Drahonice kapličku sv. Jana Nepomuckého, obec Dříteň kamenné kříže, kapličku a boží muka... Uspokojený požadavek na 50 tisíc korun pomohl s obnovou pseudorománského kaple sv. Jana Nepomuckého v Dasném na Českobudějovicku.

„Kaplička je mnohem hezčí. Místo až na podklad oprýskané omítky je krásně barevná,“ hodnotila učitelka Mateřské školy v Dasném Jitka Vávrová a podotkla, že nová podoba kapličky jistě potěší i cestující po velmi frekventované silnici.

Finanční podpora společnosti ČEZ v projektu Obnova drobné sakrální architektury v krajině zvelebila také kapli sv. Isidora v Hroznějovicích. „Především se jednalo

o výměnu oken, opravy střechy a krovu. Ještě čekáme na novou fasádu, abychom mohli dopravit okolí kaple, kterou máme i osvětlenou,“ vyjádřila Katarína Hýlenová, předsedkyně osadního výboru Hroznějovic. Mříž ve dveřích dovolí nejen větrání hroznějovické kapličky, ale v letní turistické sezoně umožní návštěvníkům, aby nahlédli dovnitř.

Dotace pomohly i kapličkám v České Lhotě, Novosedlích a v Dívčicích. „Kolem se dělal výkop na odvlhčení, dále nová střecha a věžička, která už byla shnilá, a venkovní fasáda. Máme v rozpočtech čím dál méně peněz. Jsme samozřejmě rádi za každou korunu,“ uvedla starostka Dívčic Milada Pokorná.

Kaplička v Chocholaté Lhotě u Vlachova Břeží dokládá, že mnohde se peněz na památky stále nedostává. Po opravě střechy včetně zvonice by potřebovala novou fasádu. „Oprava se samozřejmě vždycky začíná odshora. Do kapličky už neteče, ale teď se šetří úplně všude,“ netroufal si odhadnout další postup technik Městského úřadu ve Vlachově Březi Václav Toušek. Zájem o drobné památky se odrazil ve společných setkáních příznivců kapliček. Letos měli svoji konferenci 30. dubna 2010 v Olomouci a na září chystají setkání v Domažlicích. Vzniklo také diskuzní fórum Kapličky (www.kaplicky.unas.cz). Kapličky fascinovaly i Miloše Uhrmanna, kterého zaujaly při trampování a toulkách přírodou, a tak se pustil do jejich fotografování. Před deseti lety začal vytvářet archiv, který dnes čítá dva tisíce objektů z celé České republiky. Určitě v něm najdete ty, které „lepší kabát“ získaly díky prostředkům od společnosti ČEZ. Ta pomáhá zachovat dědictví našich předků a důkazy o jejich umu, ale také pokoře. Drobné památky, kapličky, boží muka či kříže zaslouží trvalou péči a úctu, aby zůstaly i pro budoucí generace svědky zbožnosti těch, kteří nehledali smysl života jen v přítomnosti.

Václav Beneda

Knížecí poděkování na kříži v Dřítni

ORANŽOVÝ ROK 2010

ČERVEN

01.06. ■ Dětský den u hasičů, Dolní Bukovsko;

05.06. ■ Dětský den, Čičenice, Chrástany, Dolní Bukovsko, Žimutice;
■ Tematický zájezd SDH Hodonice, Hodonice;

08.06. ■ Letní akademie, ZŠ a MŠ Olešník;

12.06. ■ Turnaj v nohejbale hasičských družstev, Všemyslice;
■ 3. ročník Memoriálu Pištory v myslivosti, Temelín;
■ Týnfest - 3. ročník, Týn nad Vltavou;
■ Slavnosti měsla Zliv, Zliv;
■ Krakovčická smeč, Žimutice;

13.06. ■ Tradiční pouť, Bečice;

14.06. ■ Škola v přírodě, Temelín;

17.06. ■ 17. ročník poháru Temelíněk, Týn nad Vltavou;

17.06. ■ Školní akademie, Dolní Bukovsko;

18.06. ■ Setkání seniorů, Dříteň;

19.06. ■ Přes Písecké hory na kole i pěšky, Paseky;

■ Turistický pochod „O čičenicou kočičku“, Čičenice;

■ Setkání rodáků, Žimutice;

■ Oslavy 120. výročí založení SDH, Albrechtice nad Vltavou;

■ Záhořské vítání léta, Záhoří;

■ Soutěž v požárním sportu o pohár starosty, Temelín;

20.06. ■ Soutěž v požárním sportu o pohár starosty, Zliv;

■ Dětský sportovní den, Horní Kněžeklady;

26.06. ■ Oranžové vítání prázdnin, Nákří;

■ Setkání na Zbudovských Blatech, Dívčice;

■ Setkání rodáků obce a 100 let založení SDH, Pelejovice;

■ Den dětí, Hodonice.

CHLADICÍ VĚŽE PŘITÁHLY SKÚTRY

Další netradiční motoristickou akci zažilo prvního května Informační centrum elektrárny Temelín. Po historických vozidlech, Feliciích si místo za svůj cíl vybrali příznivci velkých skútrů Suzuki Burgman. Za burácení motorů se jich k temelínským věžím přihnala padesátka, každý povětšinou osedlaný párem lidí. Prohlídka informačního centra byla součástí programu jejich výročního srazu v Loužku na Orlíku.

V Loužku na Orlické přehradě se majitelé pohodlných a velkých skútrů Suzuki Burgman, převážně s obsahem 650 ccm, sjeli letos potřeť. Zahajují tak sezonu, kdy poprvé oficiálně a hlavně společně provětrají své milované mašiny. „Jsme parta lidí, co už vyzkoušeli hromadu motorek a nakonec si koupili skútr, protože tento druh strojů je velmi pohodlný. Začínáme sezonu v jižních Čechách srazem na Orlíku. Podobných srazů pořádáme čtrnáct do roka,“ uvedl Vladimír Procházka, jeden z organizátorů. K srazům patří společné vyjížděky a výlety

a letos padla volba právě na Temelín, jako jednu z jihočeských zajímavostí. „Dozvěděli jsme se, že Temelín má v záměsku své informační centrum a napadlo nás, že by jeho prohlídka mohla být zajímavá. O elektrárně se hodně mluví, tak jsme ji chtěli vidět na vlastní oči. Osobně jsem tady ještě nikdy nebyl,“ vysvětlil Procházka, který žije v Příbrami.

Zajímavou návštěvu ukončili účastníci srazu hromadnou fotkou s temelínskými věžemi v pozadí na památku a vyrazili zase dále, zanechávající za sebou další zápis v po-

myslném seznamu zajímavostí, které se k temelínské elektrárně váží. „Sice se nejednalo o první návštěvu organizovanou skupinkou vyznavačů motorismu, šlo ale o nejvíce motorek, které k nám na Temelín zavítaly,“ řekl Marek Sviták, tiskový mluvčí JE Temelín.

Milan Brabec

KOČÁRKOVÁ RALLYE

Občanské sdružení Čičenický klub pokročilo v tradici a Den matek si také letos připomnělo Kočárkovou rallye. Na jarní procházku se vydaly maminky s malými dětmi v kočárcích, holčičky vyvezly panenky a rodinní příslušníci prostě vyrazili provětrat plíce.

světové válce,“ popisovala poslední přípravy předsedkyně Čičenického klubu Ilona Mrkáčková a po očku vyhlížela první příchozí. Těch se nakonec dostavilo 51. Vzápětí vyrazili na trasu přes Strpí a Újezdec zpátky k čičenické školce. Kratší výlet s kočárky vedl směrem Kraví hora.

O největší rozruch na startu se postarala dvojice Renata Regálová jako mamka a Ivona Pečená coby mimino. „Nikdo se nechtěl za mimčo převléct, jediná jsem našla odvahu. Nejdéle trvalo, než jsme vymyslely, co na mě vůbec narveme,“ líčila Ivona, která statečně v komickém převleku vydržela celý pochod. Pouze plenu sundala kvůli lepšímu pohybu, neboť Renata odmítla dál „dcerku“ vézt. „Užila jsem si to, akorát dítě zlobilo.“ Maminky si pochvalovaly, jak si po cestě a poté při posezení v cíli poklábosily. „O dětech, o všem možném. Prostě normální ženský povídání, který vy kluci moc neznáte,“ zachovávala tajemno Věra Svatošová, zatímco její tříletá dcera Markéta si s ostatními dětmi vybírala z připravených dárků.

„Barevné míčky, zvuková opice se svítilíma očima, bloky, pro mamky k jejich svátku ky-

tičky s beruškou, k občerstvení párky a pití,“ lákala spoluzakladatelka Čičenického klubu Marie Petržílková. „Já věděla, že si Tereška Zíková vybere bublifuk. Podívejte, z rallye mi přinesla kytičku pampelišek. Terezko, pojď si ještě pro bonbony,“ švitořila radostně.

Tatínky v Kočárkové rallye 2010 reprezentoval Martin Ševčík. S účastí neváhal a do cíle dovedl a dovezl manželku a dva syny se slovy: „Pohoda. Žádná krize ani pro ty nejmenší, i když kopce na trase jim asi daly zabrat.“

Kočárková rallye je součástí Oranžového roku 2010. Po ní zorganizujeme 5. června Dětský den spojený s osvětou první pomoci. Účast nám slíbili Hasiči a Zdravotnická záchranná služba z Vodňan. Další červnovou akcí bude turistický pochod O čičenickou kočičku. Pak si uděláme dva měsíce prázdnin, v září přichystáme setkání seniorů, v říjnu vědomostní soutěž, taky jsme pozvali divadelníky z Netolic. Čeká nás lampiónový průvod, mikulášská nadílka, vánoční výstava a silvestrovská zábava,“ přiblížila plány Ilona Mrkáčková.

Václav Beneda

Deštivý týden ukázal 8. května 2010 přece jen přívětivou tvář, a tak čtvrtý ročník Kočárkové rallye provázely sluníčko a dobrá nálada, kterou servírovaly dámy z Čičenického klubu hned na startu u mateřské školy. Nikdo prý mraky rozhánět nemusel. Říká se, že Čičenice jsou tak pobožná obec, že se v ní křížují i vlaky. I to možná pomohlo k přízni počasí...

„Ještě připravit ceny pro děti a než účastníci vyrazí, aby nezapomněli na květiny, které položí k pomníkům padlých v první a druhé

Klára Koutská,
České Budějovice (12 let)

Letošní 30. duben jsme si opravdu užili. Už od odpoledne jsme připravovali oheň a těšili se na večer. Pak nás s kamarádkou napadlo: „Převlečeme se za čarodějnice! To bude legrace.“ Celá akce proběhla skvěle. Naše převleky se líbily. A já jsem zjistila, že umím opravdu čarovat. Po desáté večer jsem z legrace máchala rukama a přivolávala jsem kamaráda netopýra. K údivu nás všech opravdu vyletěl od nedalekého stromu. Po počátečním leknutí jsem byla prohlášena za skutečnou čarodějnici.

Kristýna Varechová,
Dolní Bukovsko (14 let)

To jsou ale černé mraky!
Rychle, děti, schovejte se, ať vás vítr neodnese!
Bouřka bude veliká, ježka se však netýká.
Hned se stočí do klubíčka,
je z něj pichlavá kulička.
Ježkovy zraky!
Už jsou pryč ty černé mraky!
Ježeček se rozbaluje, svůj čumáček natahuje.
Již je zase v plné kráse, na sluníčko usmívá se.
A kdo ještě děvčata? Ježková a Ježčata!

David Stroppek,
ZŠ logopedická Týn nad Vltavou (11 let)

EDA & IDA

Eda a Ida vyhlašují soutěž s Temelínkem

Výherci z minulé soutěže

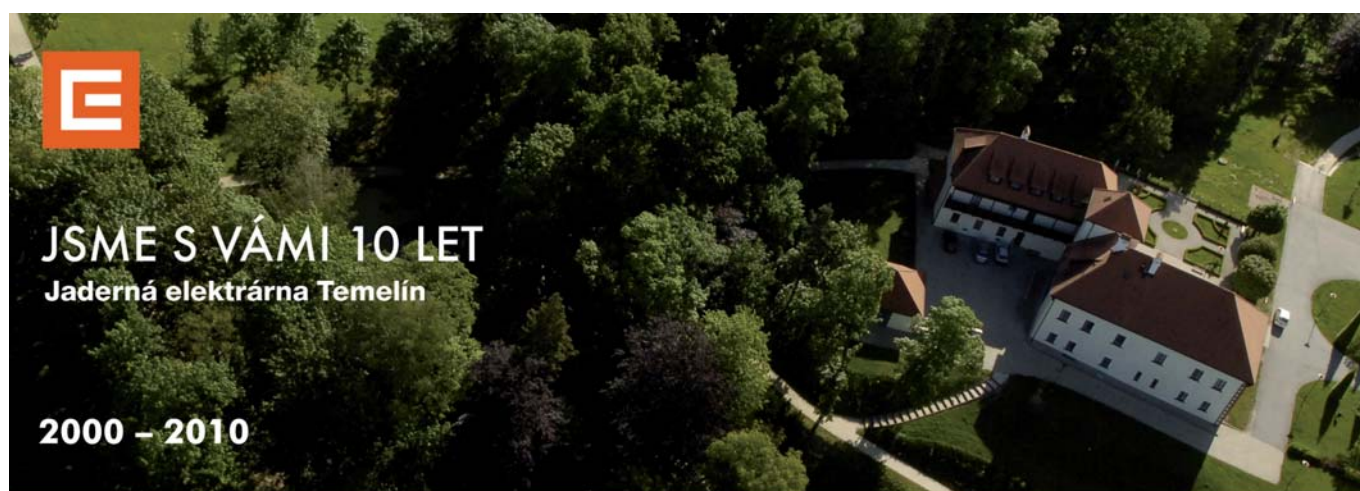
Klára Koutská (12 let, České Budějovice)
Kristýna Varechová (14 let, Dolní Bukovsko)
David Stroppek (11 let, Týn nad Vltavou)

Tu vyhlásila Ida a jejím tématem bylo **JARO**. „Měla jsem radost, že tentokrát přišlo hodně obrázků, ale i hodně básniček a psaných příběhů. Řada z vás dokonce udělala kombinaci obrázku a povídání. Paráda, měli jsme s bráchou velkou radost a snad se budou vybrané obrázky a příběhy líbit. Díky, Ida.“

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU - 3.

Dnes téma vyhlašuje Eda: „Tak kamarádi, sluníčko hřeje a je čas na akce. Venku se rozbíhají nejrůznější soutěže, sportovní a zábavní dny, ale je čas i na sport, kolo či procházku. Jsou školní výlety. Nakreslete nám obrázek, napište veselou historku, jak si užíváte. Těšíme se na poštu od vás.“

Uzávěrka je 9. června 2010. Svá díla posílejte na adresu: JE Temelín, Václav Brom, oddělení komunikace, 373 05 Temelín.
Na obálku napište:
SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU - 3

JSME S VÁMI 10 LET
Jaderná elektrárna Temelín

2000 – 2010

BICYKLEM ZA JÁDREM 2010

5. ROČNÍK CYKLOTURISTICKÉ AKCE
POŘÁDÁ JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN
VE SPOLUPRÁCI S NADACÍ JIHOČESKÉ CYKLOSTEZKY

MODERÁTOR AKCE **LEOŠ MAREŠ**

Program:

Martin Holec alias Marek Barna hvězda seriálu Ordinace v růžové zahradě | soutěže o věcné ceny pro děti a dospělé | horolezecká stěna | lukostřelba | facepainting | Klauniáda | Brouhádky | biketrial show | Den zdraví

Vyhrajte jízdní kolo, dětské cyklistické přilby a další ceny | občerstvení zajištěno | cyklobus do Českých Budějovic

PŘIJĎTE SE POBAVIT

5. 6.

14.00 - 18.00 hodin
Areál zámekového parku Vysoký Hrádek
u Informačního centra Jaderné elektrárny Temelín

www.cez.cz/temelin

EDA & IDA

na blokové dozorně

**Příště:
S Edou a Idou
Bicyklem za jádrem**